

SPIŠSKÝ PATRIOT

NOVINY PRE NOVOVEŠŤANOV TELOM AJ DUŠOU

I december 2014

Ide sa do lesa.
Dnes na Veľkú
Knolu ...

strana 3

Krásna tanečníčka
zo Spišskej ohromila
...

strana 4

Novovešťanka žije
pri Barcelone,
obdivuje Messiho...

strana 5

Svet lásku má,
alebo ako sme so
Santom ochutnali...

strana 8

Editoriál

Sláva víťazom, česť porazeným! Tak je možné zhodnotiť výsledky nedávnych komunálnych volieb v našom meste. Čo prinesú do života jeho obyvateľov ukáže (snáď) už najbližšia doba. Ale po intenzívnej politickej kampani prišlo tak potrebné upokojenie a život sa mohol vrátiť do normálnejších koľají. Hoci Martin pri svojom príchode na bieleho koňa úplne zabudol, advent a sv. Mikuláš prišli tak, ako každý rok - presne a s očakávanou nádielkou materiálnych, aj tých duchovných darčiekov. A ľudia konečne dostali možnosť nahradiť vo svojich myšlienkach predvolebnú atmosféru za tú predvianočnú. A to je parádna zmena. Je to možno prehnané sentimentálne a nemoderné, ale o to úprimnejšie obdobie. A aj náš vzťah k nemu veľa hovorí o nás samotných. Demaskuje náš vzťah k iným ľuďom, a nielen k tým najbližším. Pretože v skutočnom živote to vždy počas Vianoc nebýva tak ako v nejakom lacnom americkom filme, nie všetko sa končí happyendom. Žiaľ, existuje okolo nás stále dostatok ľudí, ktorí si práve na Vianoce bolestne uvedomujú, že im chýba práve to, čo tieto sviatky majú priniesť - nádej a lásku. Alebo, presnejšie povedané, upozorniť nás na to, ako veľmi ich potrebujeme. Našťastie sa v tomto období (aspoň raz za rok) otvorí brány štedrosti a mnohí ľudia ochotne posielajú materiálne alebo finančné dary pre ľudí žijúcich v núdzi. Detské domovy sa zaplnia hračkami, politici si pochutnávajú na kapustnici v spoločnosti bezdomovcov a na detských oddeleniach nemocníc sa hrajú a spievajú koledy. Tak vyzerajú čarovné dni, počas ktorých si veriaci pripomínajú narodenie Ježiša Krista. Plné prejavov ľudskosti, pochopenia pre trápenia iných, ale aj chuti obdarovať svojich najbližších a tak im prejaviť svoju lásku, či priateľstvo. Krásne čaro s životnosťou podienky. A to je druhá strana mince nazývanej Vianoce. Ukazujú ako je to s našou úprimnosťou pri konaní nezištných dobrých skutkov. Robíme ich aj v marci, júni, alebo v septembri? Túto otázku už niekoľko rokov kladiem aj sám sebe. A nie náhodou. Pripomínam si tak jednu vlastnú, na oko banálnu, skúsenosť. Pred niekoľkými rokmi som sa rozprával so ženami

pokračovanie na str. 5

ZAŽIME ŠŤASTNÝ A POKOJNÝ ZÁVER ROKA

Už len 3 týždne a rok 2014 sa stane minulosťou. Pre niekoho šťastný, pre iných zas veľmi smutný. Časť ľudí sa v ňom nudila, iná časť zažila tie najkrajšie chvíle svojho života. Niektorým sa sny plnili a ďalší o ne prichádzali. Jeho hodnotenie bude u každého z nás trochu iné. Takisto ako priani, ktoré budeme mať na prahu roka 2015.

To spoločné, čo budeme chvíľu predtým prežívať budú Vianoce. Odhladiť od otravných reklám v televízii a v supermarketoch, patrí toto obdobie k najkrajším a najobľúbenejším u všetkých. Nie je jednoduché napísať o Vianociach niečo

nové, originálne a poučné. Ale aspoň sa o to pokúsim. Ponúkam vám krátku prechádzku vianočnými zvykmi v krajinách Európskej únie, s výnimkou Čiech a Slovenska, ktoré sú takmer totožné a všetci ich dobre poznáme.

BELGICKO

Darčeky belgickým deťom nosí v 1. sviatkov vianočný sv. Mikuláš, ale pribúda aj tých, ktorí veria, že je to Santa Klaus. Obľúbeným zvykom je korečovanie, Vianočný pivný festival v Essene a Festival ľadových sôch

v Bruggách. Gurmánskou špecialitou Štedrého dňa je špeciálny chlieb cougnou v tvare jahniatka. A veselé Vianoce si prajú slovami: „Vrollek Kerstfeest alebo Joyeux Noel!“

pokračovanie na str. 2

ŠUŠKANDA

Rebríčky najbohatších ľudí sú dobrým lakmusovým papierikom na posúdenie demokracie v tej-ktorej krajine. Kráľom medzi nimi sa po 4 rokoch opäť stal Bill Gates.

Vlastníci počítačových firiem, mediálni magnáti, obchodníci, módni guruovia, ale už aj stavebníci, jednoducho podnikatelia - títo ľudia sa objavujú na špičke týchto rebríčkov. Široko ďaleko v nich nenájdete politikov. Tí totiž žijú z daní podnikateľov. Má to logiku, že? Ale platí to len v zabehnutých demokraciách, kde sa politikom neodpúšťa ani len náznak prepojenia na finančné skupiny, či investorov. Kto by chcel do tejto skupiny krajín zaradiť

aj Slovensko tak je buď nepolepšiteľný optimista, alebo totálne neinformovaný romantik. A potom existuje ešte malá skupinka ľudí, ktorí to tvrdia, hoci vedľa, že je to nezmysel. A to sú práve tí politici, ktorí na Slovensku patria k najbohatším ľuďom. Prečo? Pretože u nás sa nepovažuje za pľuvanec etike, keď sú politici spájaní s finančnými skupinami, alebo svoje firmy pred vstupom do politiky iba previedli na rodinných príslušníkov, alebo kamarátov. Nik-

to sa nepozastaví nad tým, že politici využívajú svoje pozície v predvolebnej kampani a nenápadne si ju financujú z verejných prostriedkov. Nebyť novinárov, ani len netušíme kde, od koho a za koľko nakupujú štátne firmy, ministerstvá ale aj mestské úrady svoje zariadenie a vybavenie. A čo je najhoršie, akoby nás ani netrápilo, že na to míňajú milióny, ktoré patria nám všetkým, ktorí poctivo platíme dane a odvody do sicaľnej, či zdravotnej poisťovne. Že majú naši politici (ale aj ich rodinní príslušníci) miliónové autá (niektorí aj hodinky), domy a chaty nielen na Slovensku, ale aj vo vychytených turistických destináciách, že sa ich mená spájajú s kauzami (nemocnice, armá-

da, ale aj napr. naša White Lady), že ich deti môžu študovať na najdrahších univerzitách v zahraničí, že majú zvrhlé poľovnícke chůtky a mohol by som pokračovať donekonečna. Toto sme sa naučili považovať za normálne. Keď si Fico, alebo Počiatek nahodia hodinky, na ktoré by musel priemerný Novovešťan robiť celý život, mlčíme. Keď nám cez obrazovku oznámia ako rýchlo napreduje naša ekonomika a životná úroveň, 40% ľudí im zatlieska a je na nich hrdá. Pamätáte sa, koľkokrát sme od nich počúvali, že sa musia začať zatvárať tzv. nožnice oddeľujúce bohatcov od chudobných? A výsledok? Nožnice sa v posledných rokoch otvorili ešte

pokračovanie na str. 3

Toto je posledný výlet našich štyroch kamarátov. Dedo Mikuláš sa presunul do Domova dôchodcov, už štvorročný labrador-ský retriever Luk do psieho útulku, Lukáš začal po víkendoch hrať tenis a Lucia sa s mamou presťahovali do krajského mesta, aby to mala bližšie na priemyslovku. A tak sa naša štvorka stretla ešte raz, na rozlúčku, začiatkom decembra, aby spolu vystúpili

NA VEĽKÚ KNOLU

V okolí nášho mesta je viacero miest, kde turisti každoročne, na Silvestra, alebo na Nový rok vystúpia, pripijú si s pohárom šampusu, alebo štamperlíkom dobrej pálenky, aby sa v zdraví mohli i v ďalšom roku špacírovať prekrásnou spišskou krajinou. Jedným z tradičných výstupových miest tohto razenia je i Veľká Knola.

Naše zimné putovanie na tento mohutný kopec začíname pri orientačnom stĺpe na **Gretli**. Modrou turistickou značkou prejdeme okolo malebnej horárne, neskôr okolo križu božieho umučenia a lesnou cestou, kopírujúc asfaltku dôjdeme do obce Hnilčík. Prejdeme cez cestu, pri ďalšom orientačnom stĺpe s tabuľou banickej cesty odbočíme doľava, chvíľu po štátnej ceste smerom na Rožňavu, pri budove Lesov mesta doprava a potom vždy južne, smerom hore do lesa po širokej lesnej ceste. Táto časť trasy nás za pol hodinu privedie až na pláň, kde sa na chvíľu zastavíme pri ruinách chaty Javor a pri pamätníku leteckého nešťastia vo výške 1023 metrov, v sedle **Grajnár**. Cesta sa na tomto mieste obracia doprava, západným smerom a vždy po modrej značke prechádzame odlesnenou plochou Knolskej poľany. Pri pohľade späť už vidno, že sa hmla začína strácať, ukazujú sa trhliny s modrou oblohou, iba smerom na Hnilec to vyzerá, akoby chcelo snežiť. Po krátkom, ale strmom výstupe vchádzame na chvíľu do lesa a na jeho konci na **Malú Knolu**, ktorá leží v nadmorskej výške 1.150 metrov. Tu, pri orientačnom stĺpe na konci poľany nás žltá turistická značka posielala okolo poľovníckych posedov strmo hore, na chvíľu treba naozaj zabrať, ale na konci výstupu, kde znova začína hustý smrekový porast je dobré sa na chvíľu zastaviť a obzrieť, lebo to je presne to miesto, kde je prekrásny panorama-

Východisko: Gretľa **Cieľ:** Veľká Knola **Dĺžka trasy:** cca 18 km **Čas:** 4 - 5 hod.
Trasa: Gretľa - Hnilčík - Cechy - Grajnár - Malá Knola (modrá) - Veľká Knola - Malá Knola (žltá) - Pod Muráňom - Poľana pod Muráňom (modrá) - Gretľa (zelená)
Prevýšenie: Gretľa (870 m n.m.) - Veľká Knola (1 260 m n.m.) spolu 390 metrov
Orientácia: Mapa č. 124 Slovenský raj 1: 50 000, VKÚ Hramanec **Doprava:** auto, alebo BUS SNV - Gretľa a späť

tický výhľad (s výnimkou na západ) na celú okolitú krajinu. Po asi 300 metroch prechodu mladým lesom odbočíme doľava na žltú vrcholovú značku a za päť minút stojíme na poľane **Veľkej Knoly**. A hoci sme už vo výške 1.266 metrov a na kopci, ktorý svojou mohutnosťou smelo konkuruje susednému Muráňu, výhľadu z neho nám (na rozdiel od minulosti) bráni hustý, miestami až desať metrov vysoký les. Cestu nazad zvolíme po tej istej trase až na Malú Knolu, kde pri orientačnom stĺpe odbočíme doľava a cez pomerne zničený smrekový les a vyvážané stromy prechádzame chvíľu dole, neskôr hore, opäť cez odlesnený kopec na miesto, označené ako stanovište **Pod Muráňom**. Tu sa cesta točí doprava a miernymi serpentínami začína severným smerom klesať k Novoveskej Hute. Míňame lesných robotníkov a už znova v hustom lese schádzame zhruba za pol hodiny na **Poľanu pod Muráňom**. Ďalej vpravo, míňajúc Suchú horu, tentokrát už po zelenej turistikej značke, po starej asfaltovej ceste cez les, východným smerom zostupujeme miernym klesaním naspäť k zatáčke na Gretli. Chvíľu ešte dole po štátnej ceste a opäť, asi po 4 hodinách stojíme na mieste, odkiaľ sme naše putovanie k Veľkej Knole začali.

Michal Buza starší

ZÁPISKY POSLANCA XI.

S kôr ako od Mikuláša a Ježiška, sme my, zvolení poslanci, dostali tento rok darček od svojich voličov. V mne všetkých poslancov, ktorí sa o podporu Novovešťanov uchádzali pod hlavičkou KDH, chcem úprimne poďakovať za dôveru, ktorú sme v komunálnych voľbách dostali. Verte mi, že to nie je žiadne klišé, keď vám teraz spoločne sľúbime, že svojou prácou v mestskom zastupiteľstve chceme každého presvedčiť, že sme si ich dôveru zaslúžili oprávnené. Neprichádzame do zastupiteľstva vyvolávať hádky a politické spory, ale nebudeme sa ani servilne prizerať chybným rozhodnutiam, pokusom o zneužívanie moci, či nehospodárne a netransparentné využívanie prostriedkov mestského rozpočtu, ktorý je akousi spoločnou peňaženkou všetkých obyvateľov mesta. Mestský úradníci ju akurát držia v rukách. Spišský Patriot sa stáva miestom, na ktorom budeme hovoriť o svojej aktivite, aby ste mohli posúdiť, či robíme podľa vašich predstáv. Budeme veľmi radi, ak budete stránky týchto novín považovať aj za miesto pre vaše názory, otázky, alebo kritiku. Napíšte nám, čo chcete v meste vylepšiť, čo by sme mali aj vo vašom mene obhajovať. Sme poslanci, pretože ste nás vy „poslali“ pracovať za vás. A my chceme vrátiť slovu „poslanec“ obsah za ktorý sa nebudeme musieť hanbiť. Našou prácou nie je iba v určený čas stlačiť stanovené tlačidlo. Takýto prístup pripomína pochodovanie vojakov a o tom Albert Einstein povedal: „Pohrdam pochádzajúcimi vojak-

mi, pretože na pochodovanie nepotrebujú mozog. Na to im úplne vystačí miecha.“ Keď som ďakoval v mene poslancov KDH, tak chcem, jedným dychom, povedať aj to, že Spišský Patriot chce dávať priestor názorom ľuďom absolútne nezávisle na ich politickom presvedčení. Otvoriť tak novú kultúru v komunikácii a spolu-
nažívaní. A týka sa to rovnako poslancov, ako aj občanov. Namiesto politikárčenia budeme hľadať dobré nápady, originálne aktivity a predovšetkým ľudí, ktorým na našom meste úprimne záleží. Všetkých poslancov mestského zastupiteľstva sami oslovíme, aby sa s našimi čitateľmi podelili o svoje predstavy týkajúce sa vývoja a rozvoja mesta. Pevne verím, že tento priestor využijú a budú ochotní na našich stránkach komunikovať s tými, ktorým sú v prvom rade zodpovední za svoju prácu. A na záver chcem aspoň pár viet venovať blížiacim sa Vianociam. Tesne pred začiatkom adventného obdobia ľudia rozhodli o tom, kto bude ovplyvňovať život celého mesta. Je to jedinečná príležitosť nechať do seba, hneď od začiatku, nechať preniknúť posolstvo vianočných sviatkov. A tým je porozumenie, láska a nádej na lepší život. Veľmi si prajem, aby sa tieto hodnoty stali pevnejšou a trvalejšou súčasťou nášho spoločného života. Skeptici tvrdia, že zázraky sa nestávajú. Naivní optimisti veria v opak. Ja sa budem snažiť aj svojim prístupom ukázať, že slušnosť v pracovných, aj v ostatných medziľudských vzťahoch nie je ničím staromódnym, ale, naopak, perspektívnym spôsobom, ako prežiť svoj život pozitívne. Vianoce sú oslavou jedného obrovského zázraku a ten nech je inšpiráciou pre nás všetkých, pretože v živote zvykne platiť, že dobro sa dobrom a zlo zlom opláca. Preto vám všetkým prajem silu rozdávať to dobro iným a čo najviac ho aj dostávať.

Rastislav Javorský

Šuškania

pokračovanie zo str. 1
viac. Ako pomohli bohatí politici Spišu v posledných 8 rokoch? Absolútne nijak. Prídu si zapožovať pred fotografov, ak rozšíri výrobu Vagónka, ale keď Panasonic prepúšťa, nie je tu po nich ani ten povestný smrad. Nám zrušili diaľničný privádzač do mesta, absolútne neriešia rómsku otázku a na Spiš prídu iba pred voľbami, alebo na vychýrené poľovačky. Dámy a páni, tento ich blahobyt

platíme my. Raz za 4 roky im svojimi hlasmi naplníme válov a potom už len počúvame ich slastné mľaskanie. Že sa za čias Pašku dарило zdravotníckym firmám? A že ho mnohí zaraďujú medzi najbohatších Slovákov? A že jeho oficiálny príjem by mali tvoriť iba výplaty v parlamente? Občas viedol schôdze. Áno, tak sa žije na Slovensku. Najväčší boháči občas iba vedú schôdze. ■

SPOMIENKY NA „STARÚ“ SPIŠSKÚ NOVÚ VES

KRABICA SO STARÝMI FOTKAMI

Áno, ten chlapec pri vianočnom stromčeku s plyšovým mackom v náručí som naozaj ja. Akurát, že tento záber urobil môj otec s Flexaretom 25. decembra 1956 v jednom dvojizbovom byte činžiaku na Brüllovej ulici, a keď sa nad tým zamyslíte, predstavte si, ešte v minulom tisícročí.

Náš profesor latinčiny na esvéeske, Ferko Remenár začínal každú vyučovaciu jednotku nejakým známym a poučným príslovím z čias počiatkov nášho letopočtu a pri pohľade na zažltnutú fotografiu si spomínam na jedno z nich: „*Tempora mutantur et nos mutantur in illis*“. Takže nič nového, už starí Rímania vedeli, že „*Časy sa menia a my sa meníme s nimi*“. Skúsme sa teda na pár chvíľ, v atmosfére blížiacich sa Vianoc, keď hviezdy presýpajú vo vesmírnych hodinách zlatý prach času i priestoru, vrátiť do zasnežených závejov vtedajších zim.

V prvom rade neverte meteorológom, ktorí vás presvedčajú, že aj kedysi boli zimy upršané, zahmlené, zablatené a smutné, ako starí ufrľaní samotári. Zima v tých časoch sa za golieri hrubých kabátov, ale aj do dobre utajených ulít duše začínala vkrádať, už keď sme v okolitých dedinách na hrobch zapalovali sviečky svojim blízkym a na kopcoch Muráňa, Sľubice, či Brezovej sa beleli prvé poprašky čerstvého snehu. A potom, niekedy začiatkom decembra, keď sa na stole rozohorela prvá adventná

sviečka, prichádzali, niekde až z ďalekých nórske fjordov závaný mokrého studeného vzduchu spenených vôd Severného mora a o pár dní začalo snežiť. To už bola zima blízko, blízúčko, končiare Tatier biele ako snehové pečivo a my sme začali po večeroch kradnúť na stanici dosky, aby sme na dvore, na Hviezdoslavke mohli robiť ľad.

Pre môjho otca a študentov vtedajšej banickej začala zima, keď na Barboru, na javisku v Krajovom divadle preskakovali mladé adeptky v minisukniach cez kožu a potom pred oficiom tohto, na Spiši najtradičnejšieho remesla, predniesli svoje „životné krédo“. A aby bolo jasné, že aj vtedy boli študentky „in“ a v hlavách sa im nepremietali iba filmy o duchovných hodnotách, naša kámoška Fany, kdesi od Serede zaorala takto: „*Aj čokoláda je sladká, ale od sexu nebolia zuby*“. A tak sme sa už v noci museli dobre ukrývať pod hrubé periny, v ktorých poctivo gagotalo husie perie.

Keď potom začali v noci na nebi blikať tisíce hviezd, ako chladné ohníčky vzdialených svetov a teplý vzduch, ktorý ste vydýchli z pľúc padal už len ako jeho studená spomienka k zmrznutej zemi, za niekoľko nocí sme urobili na dvore ľad a cez deň potom hrávali hokej, len sa nsmelo dvíhať, lebo nikto nemal chrániče. My sme mali korčulko aj blízko, na dvore esvéesky, ale keď chcel človek naozaj zafrajerovať, obul kanady a išlo sa na Paju,

MICHAL BUZA STARŠÍ

Narodil sa 6.5.1950. Od šiestich rokov obyvateľ Spišskej Novej Vsi. Celý život zasvätil práci v kultúre prevažne s deťmi a mládežou. Stredná generácia si ho môže pamätať ako protagonistu „Štúdia 77“, pesničkára a autora divadelných hier maloformistickej scény. Veľký milovník turistiky, hôr a alpinizmu. Pravidelne prispieva do obľúbenej rubriky: „Ide sa do lesa“ a varí pre Vás recepty do starej macere.

kde ste mohli za korunu, pri sliepňajúcom osvetlení a s teplým čajom naháňať na ľade dievčiská v obtiahnutých šponovkách a s vlnenými čiapkami, spod ktorých im

trčali rozžiarené oči a blondávé copy. Ti šťastnejší (lebo lyže neboli v každej domácnosti) a odvážnejší (lebo mali dĺžku aj dva a pol metra a viazanie marker sa pripínalo k wibram-

kám) sa chodili spúšťať na Cingirik, alebo na Blaumont a domov sme prichádzali vymrznutí a unavení, lebo po vlekoch vtedy ešte nebolo ani chýru a cestu hore, do zasneženého, nevyratrkovaného svahu ste si museli jednoducho vyšľapať. Ale aj dospeláci si v predvianočnom čase prišli na svoje. Veď vystať takú radu na pomaranče, banány, či obľúbené mandarínky bola vskutku spoločenská udalosť a pár dní pred samotnými sviatkami sa k nedostatkovému tovaru pridružil i chlieb. Skutočnými hrdinami tých dní boli ale chlapi, ktorí od piatej rána stáli vo fronte pred mäsnou na Zimnej ulici, na tvárach sa im usádzali zmrznuté kvapky decembrového vlhkého vetra, takže vyzerali, ako partia nefalšovaných Mikulášov, kdesi od fínskych jazier. Podupávali, povzbudzovali sa navzájom, utužovali družbu vo svojom utrpení, ale len do okamihu, kým sa z nákladiaku nezložila kaďa s kaprami (lebo rodín bolo veľa, kaprov málo). Pozoruhodné na tom ale je, že nakoniec boli na každom vianočnom stole aj citrusové plody a v každej vani plával nejaký kapor.

Prvá ozajstná predzvesť Vianoc prišla ale v dlhom červenom kabáte a s bielou vatovou bradou, za ktorou sa (a väčšinou neúspešne) maskovala otcova tvár. A bolo jedno, či sa tento usmiaty (a väčšinou podgurážený) chlapík nazýval Mikuláš, Dedo mráz, či Santa, a bolo jedno, či sa premietal

„No počkaj zajac“, alebo „Tom a Jerry“ a bolo jedno, či priniesol kekсы Marina, alebo čokoládu Milka. Vždy totiž priniesol v prvom rade správu, očakávanie, predtuchu, predzvesť, narodenia božieho syna kdesi v zabudnutej stajni na okraji Betlehemu.

Niekedy v polovici decembra si potom ešte etnológovia a ľudkovia v snehom zapadnutých domčekoch spišských dedín spomenuli na Stridžie dni, ale všetci už netrpezlivo čakali na Vianoce. Vzduch sa pri Hornáde ochladil pod 20 stupňov a chodiť okolo bez tradičnej ušianky a kapcov bolo životu nebezpečné. Sneh sa sypal z tmavosivej oblohy niekedy aj dva-tri dni, smrek v parku pri pionierskom dome stratili pod jeho váhou aj posledné zvyšky zelene, Nálepko-vi sa na baranici usadilo biele hniezdo, pri kostole sa v závejoch točili úzke vyšliapané chodníčky a v korunách starých gaštanov hľadali ku kosáči-ku žltého mesiaca čierne skrehnuté vrany, kedy konečne zazrú od východu, ponad zlatú labuť prichádzať svetlo betlehemskej hviezdy.

A keď sa to svetielko v parku pred Redutou, a následne aj hlboko vo vašom vnútri rozsvieti, vyberte zo starej zaprášenej škatule nejakú svoju fotografiu z tých čias a pozrite sa na svet očami chlapca s plyšovým mackom v náručí. A potom prídu naozaj aj k Vám *pokojně a požeňnané Vianoce*.

Michal Buza, tentokrát mladší

KRÁSNA TANEČNÍČKA ZO SPIŠSKEJ OHROMILA POROTU NA MISS DANCE SR 2014

Vynikajúce meno našej Spišskej Novej Vsi nedávno urobila Saška Dugasová. Krásna mladá dáma s dokonalými tanečnými pohybmi obsadila na celoslovenskej súťaži MISS dance SR 2014 krásne druhé miesto. „Pre mňa je táto súťaž výnimočná. Je to totiž dokonalé spojenie tanca, ženskosti a elegancie. Ako finalistky sme museli zaujať aj výzorom, charizmou, no predovšetkým tancom. Súťaž mi dala nové priateľstvá, neuveriteľné zážitky, nové skúsenosti a možnosti. Určite mi nič nevzala,“ prezradila sympatická 18 ročná slečna. Saška sa venuje hip - hopu

už 12 rokov. Poctivo na seba maká niekoľko hodín denne. „Od malička som každý deň, hodinu, ba minútu venovala tancu. Niekoľko rokov som aj trénovala. Nikdy ma to neprestalo baviť. Moja práca mi vždy bola aj koníčkcom. Niekedy tancujem len dve hodinky, ale ak treba, tak, aj celý deň. Som veľmi hyperaktívny typ človeka. Svoj život si bez tanca nedokážem absolútne predstaviť. Tancujem v tanečnom centre BDSKcrew. Je to pre mňa najväčšie bohatstvo. Naša BDSK „rodina“ ma drží nad vodou. Okrem tanca mám aj množstvo kamarátov, s ktorými zažívam kopec srandy,“ prezradila

o sebe. Krásna mladá dáma si skvelým umiestnením na súťaži MISS dance SR 2014 splnila jeden zo svojich snov. Tancu sa, samozrejme, s plnou vervou venuje aj ďalej. So svojou tanečnou „rodinou“ BDSKcrew žnú jeden úspech za druhým. „No pre mňa je najväčší úspech to, že mám okolo seba fantastických priateľov,“ povedala. Saška je okrem super tanečnice aj krásna žena s takmer dokonalými mierami. „Som vysoká 170 cm., vážim 52 kg., a moje miery sú 87-63-90,“ prezradila. Prekvapivo o sebe tvrdí, že je veľký jedák a spapá naozaj všetko. Nadovšetko miluje tradičnú

slovenskú kuchyňu. Keďže je toto mladé žieňa nonstop v pohybe, jedlo sa na ňu rozhodne nelepí. Mladá hip - hopová tanečnica je gymnazistka. Tento rok ju čaká maturita. Okrem

tanca sa práve chystá aj na prijímačky na právo. A my jej budeme držať silno palce, aby na nich uspela rovnako, ako na Miss dance SR 2014. Súťaž Miss dance organizuje agentúra Fabio production.

Môžu sa jej zúčastniť dievčatá od 15 do 27 rokov. Podmienkou je, aby boli registrované minimálne 6 mesiacov v tanečnej škole, či súbore.

-sim-

NOVOVEŠŤANKA ŽIJE PRI BARCELONE, OBDIVUJE MESSIHO A INIESTU

Štyridsať šesť ročná rodáčka zo Spišskej Novej Vsi sa pred 20 rokmi vydala na skusy do sveta. Vybrala si Španielsko a v ňom jedno z najkrajších miest na svete.

„Prvýkrát som do Barcelony prišla v roku 1990, v rámci výmennej praxe pre vysokoškolských študentov. O dva roky neskôr som sa tu vrátila a zostala som tu doteraz,“ začala náš rozhovor Zuzana Gavláková.

Zuzana žije so svojim manželom Ramonom (Kataláncom) a dvoma synmi v príjemnom prímorskom meste Vilanova i la Geltrú. „Je to iba 40 km južne od Barcelony, hlavného mesta Katalánska,“ upresnila svoje súradnice Katalánka so spišskou krvou.

Keď prišla mladá Novovešťanka v 90 tých rokoch do Španielska, zažila kultúrny šok. Rozdiel medzi rodnou a to španielskou hrudou bol totiž obrovský. „Preplnené obchody, výklady, moderná architektúra, cestné komunikácie a diaľnice. Rozdielne boli aj prírodné podmienky. More, úplne iné kopce a hory (napríklad pohorie Montserrat), ako aj miestny bohatý spoločenský a rodinný život. Všetko bolo iné ako u nás.“ spomína Zuzana. Na začiatku sa v Španielsku dorozumievala po francúzsky. Makala na sebe v školách, kurzoch, popri man-

želovi a dnes rozpráva plynule španielskym aj katalánskym jazykom. Dokonca ju Španielčina aj živí. „Venujem sa prekladateľstvu. Som úradná prekladateľka zo španielskeho jazyka, ale robím aj iné druhy prekladov, hlavne technické. Moja špecializácia sú preklady z/do katalánskeho jazyka,“ prezradila.

Keďže sa Zuzka naučila dosť rýchlo katalánsky, získavala všade veľké sympatie domácich, hrdých Katalánov. „Cudzinci rozprávajú len španielsky. Vďaka katalánčine som sa ľahko integrovala.“

Vo svojich kulinárskych začiatkoch v Španielsku nevedela, akým spôsobom sa mnohá zelenina a ryby varia. „Musela som si zvykať aj na hlučnosť Španielov, rozdielne otváracie hodiny a vo všeobecnosti na iné miestne tempo,“ opisovala. Zo začiatku nechápala ani typickú španielsku „maňanu“. „Tu sa cez obed zo škôl aj z práce chodíva domov na obed. Mnohé obchody zatvárajú od 14 tej do 17 tej hodiny, ale banky a pošta sú naopak poobede už zatvorené. Ľudia sa v obchode,

pred školou, alebo aj pri obede vedľa poriadne vyrozprávať a neponáhľajú sa tak, ako Slováci,“ prezradila.

Zuzka kvituje rušný život na uliciach, otvorenosť a temperament miestnych. „Ľudia sa nezatvárajú vo svojich domovoch. Často sa navštevujú a organizujú spoločné akcie. Ani tu život nie je ľahký, ale nebráni im v tom, ísť sa zabaviť a povyraziť si,“ opisuje horúcu španielsku krv.

Sympatická ex-Novovešťanka miluje aj miestnu stredomorskú stravu. Vraj je jedna z najzdravších na svete. „Čerstvé ryby a morské plody sú super. Mám veľmi rada i španielske „tapas“. Sú to rôzne rybacie, mäsové, aj zeleninové jedlá. Podávajú sa na menších tanierikoch, ktoré sa dajú na stred stola a všetci si z nich postupne berú. Je to taký neformálny a zábavný spôsob stolovania. Na stravovanie a stolovanie sa tu prikladá veľký dôraz. Na prvom mieste je však u mňa mami-

na kapustnica,“ doplnila. Ako všetci domáci si aj Zuzka rada pochutná na dobrom španielskom víne. „Mám rada aj miestne šumivé katalánske víno, ktoré sa nazýva „cava“.

Z mladosti jej zostala láska k športu. „Kedysi som hrala závodne volejbal. Rekreačne si ho zahrám aj tu v Španielsku. Okrem toho, chodievam na túry a lyžujem. Obdivujem schopnosti niektorých futbalových hráčov FC Barcelona, ako napr. Messi a Iniesta,“ prezradila. Blízke je jej, v meste Gaudiho, aj umenie. „Rada kreslím, čítam a mala som aj nejaké pokusy v amatérskom divadle,“ poodhalila. Zuzke v Španielsku chýbajú nielen najbližší, ale i poriadna studená zasněžená zima, či slovenské Vianoce s kapustnicou. „Doteraz si neviem zvyknúť ani na tunajší chlieb a stále sa začiatkom leta bojím, ako prežijem letné horúčavy. Vždy v lete chodíme na mesiac s celou rodinou na chatu v Slovenskom raji. Trvalý návrat späť na Slovensko nevyklúčujem. Manželovi sa na Slovensku páči.“

-sim-

Editoriál

dokončenie zo str. 1

pracujúcimi v Spišskej katolíckej charite. Dozvedel som sa od nich o mužovi na invalidnom dôchodku. Zomrela mu manželka a on zostal sám ako živiteľ 3 školopovinných synov. Vo veľmi skromných podmienkach a s veľkou sebaobetou to zvládala. Blížili sa Vianoce a tak som sa ich rozhodol navštíviť aj s nejakými darčekom. Zazvonil som pri dverách ich bytu. Otvoril mi muž opierajúci sa o palicu. Nečakal žiadnu návštevu, na to nebola ich domácnosť zvyknutá. Najprv ani neveril, že neznámy človek priniesol niečo pre jeho synov. Nakoniec ma pozval dnu. Chvilu som sedel v ich kuchyni a počúval

rozprávanie muža, ktorý medzitým varil niečo jednoduché na večeru. Nešťazoval sa. Bol smutný, pretože jeho chlapci prišli o mamku, on o manželku a sám cítil, ako ťažko mu je zabezpečiť aspoň základné potreby svojej rodiny. Nemohol som necítiť jeho zahanbenie, keď z existenčných dôvodov prijímal dar od neznámeho človeka. Len ťažko zachovával hrdosť ťažko skúšanú zúfalou životnou situáciou. Po rozlúčke som si povedal, že ich prídem navštíviť každý štvrtok a pomáhať im citlivo, bez toho, aby som ich urazil. Ako to už ale býva, vianočná nálada vyprchala a ja som si na nich spomenul až o rok neskôr. A tak som sa vybral na opätovnú návštevu, vyčítajúc sám sebe, že som nedodržiaval svoj sľub. V tichej chodbe

starého činžiaka zarinčal zvonček, ale dvere nikto neotváral. Po chvíli vyšla z vedľajších dverí suseda. Dozvedel som sa od nej, že invalidný muž zomrel a deti skončili v ústavnej starostlivosti. Asi vám nemusím opisovať smútok, ktorý som v tej chvíli pocítil. Jeho stopy v sebe nosím dodnes a vďaka nemu viem, že dobré skutky na Vianoce by mali byť len začiatkom niečoho, čo bude pokračovať. Nielen raz za rok, kedy pôsobia skôr ako očista vlastného svedomia. Čaro týchto najkrajších sviatkov v roku by malo vydržať dlhšie ako porcie vyprázaného kapra, či zemiakového šalátu v chladničke. Iba v takom prípade má zmysel. A ja vám prajem, aby ste mohli a vedeli prežívať vianočnú náladu po celý rok.

-leba-

FOTOREPORTÁŽ

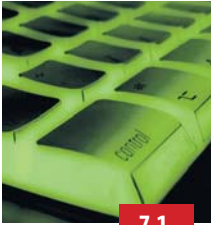
PRVÝ SNEH TOHTOROČNEJ ZIMY V SPIŠSKEJ NOVEJ VSI

ČO MOŽEME OSLAVOVAŤ

- 9.12. Medzinárodný deň boja proti korupcii
- 10.12. Deň ľudských práv
- 11.12. Medzinárodný deň vysielania pre deti
- Medzinárodný deň hôr
- 18.12. Medzinárodný deň poštovej známky a filatelie
- Medzinárodný deň migrantov
- 20.12. Medzinárodný deň ľudskej solidarity
- 24.12. Štedrý večer
- 25.12. 1. sviatok vianočný
- 26.12. 2. sviatok vianočný
- 31.12. Silvester

- 1.1. Svetový deň mieru
- Nový rok
- 6.1. Svetový deň vojnových sirôt
- 7.1. Medzinárodný deň programátorov

KRÍŽOVKA

Autor: Albín Medúz

So sviatkami okolo zimného slnovratu sa spája oslava ešte z čias predkresťanských. Každý národ ho oslavoval rozdielne, ale jeden zvyk, ktorý sa zachoval do dnešných čias je spoločný: **TAJNIČKA 1, TAJNIČKA 2, TAJNIČKA 3, TAJNIČKA 4, TAJNIČKA 5, alebo TAJNIČKA 6. Na štedrovečernom stole by táto pochutina chýbať nemala.**

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A																				
B																				
C																				
D																				
E																				
F																				
G																				
H																				
I																				
J																				
K																				

Vodorovne: **A:** Ingrida, domácky - nadháňanie zveriny - rob krotkým - poskakuje - obidva. **B:** nevzdelanec, tupec - vezmi - vyučuj - otec, ľudovo - vystavuje riziku. **C:** černocho po rusky - TAJNIČKA 1 - osa po česky. **D:** jasanie - zoologická záhrada - ženské meno (Anna) - pera, básnický - v opitom stave. **E:** neschopnosť vyslovovať hlásky, nemota - TAJNIČKA 2 - hľadať po česky. **F:** veľký kolík - Európania - Emanuel, domácky - dravé ženy, pejoratívne. **G:** osobná bezpečnostná služba, skr. - označenie nemravnej ženy - TAJNIČKA 3 - zabraňuje - zátka na sude s ventilom. **H:** Alžbeta, domácky - povahil - prvá časť Homérovho eposu - rýmovačka. **I:** pripravil operu - latinská spojka a - 4 rímsky - predložka - lov. **J:** Slovenská akadémia vied, skr. - bezženstvo - tu je, po rómsky - okres, skr. **K:** založila sedlo - kosila - TAJNIČKA 4 .

Zvisle: **1:** len - ako, básnický - bez topánok. **2:** naoral, básnický - obidve - cestovný doklad. **3:** druh papagája - sála po česky - TAJNIČKA 5. **4:** olovo, ch. značka - polykať po česky - označenie áut diplomatov. **5:** konžská žoldnierska armáda, skr. (Organisation de l'armée Konga) - ihličnatý strom - uvidel. **6:** ohrozuj - akér po česky - honosný dom. **7:** urob novým - buchol po hlave. **8:** nezbadá - spojka - veru. **9:** geometrický tvar - galéria v Petrohrade. **10:** na Slovensku už nevyrábaný alkohol - časté arabské mužské meno - výkvet spoločnosti. **11:** citoslovce pri stávke - zápor - známy francúzsky šľachtický rod. **12:** koráb púšte - zmes kvapalín. **13:** napar ho - označenie potravín bez umelých látok - označenie okresu Svidník. **14:** účet v banke - drala si, básnický. **15:** spevný part pre jednu osobu - vyhráva - smerom nadol. **16:** komu patriace - Olina, domácky - priprav váru. **17:** s, foneticky - TAJNIČKA 6 - predložka. **18:** orgán zraku - choď po rusky - patriaci Čenovi. **19:** socha hlavy a poprsia - cár po česky - Ivko, domácky, zriedkavo. **20:** španielska dojka - hrst' sena - šermovanie.

Pomôcky: AISALAS, ALÁLIA, ARAP, DIVAL, ERMITÁŽ, ET, ILIADA.

SVIATOČNÝ VINŠ ŠPORTOVCA NIELEN ŠPORTOVCOM

Milí Spišiaci, asi si mnohí nostalgicky povieť, že je tu opäť koniec roka, čas bilancovania, nových predsavzatí a očakávania, čo nám najbližších dvanásť mesiacov s päťkou v roku prinesie. Som veľmi pyšný, že som sa narodil práve v tomto regióne, tu v metropole Spiša, v meste Spišská Nová Ves a o to viac som šťastnejší, že mi je dopriate zostať doma a vykonávať to, čo ma baví. Teší ma, keď môžem bezprostredne vidieť tú radosť v tvárach tých, ktorí prekonalí výzvy, strach a možno aj samých seba, kedy sa dá hovoriť o malom víťazstve. Športovci ten pocit poznajú a vedia, že všetka tá drina, odriekanie a obeta stála za to. Veľmi by som si želal, aby sa do športu ako takeho vrátilo viac radosť, čistoty a krásy. Úprimne by som si priať, aby každý raz stál na tom svojom stupni víťazov. Niektoré športy či disciplíny sú viac, iné menej populárne a často krát sú medzi sebou porovnávané. Každý sa snaží byť dobrý v tom svojom, ale nik nemôže za to, aký šport mu prirástol k srdcu a je mu blízky. Dôležité je, že ho robí s láskou a nadšením, a nie pre niečo iné. Všetky športy spája spoločný cieľ a to zvíťaziť, preto pre mňa má rovnakú váhu a hodnotu, či už ide o kolektívne, alebo individuálne športové odvetvie. Teší ma, že Spiš má toľko úspešných športovcov a želal by som si, aby medailí každým rokom pribúdalo. Ak vám raz bude smutno a budete mať pocit, že ste na konci, nezabudnite, že za sivými mrakmi sa vždy skrýva modrá obloha. Rád by som Vám kúsok tej oblohy nenávratne požičal. Prajem Vám, nech máte každý deň aspoň jeden dôvod na úsmev, kopec šťastia, hory lásky a veľhory zdravia.

Želám Vám pokojné Vianoce, úspešný skok na Nový rok a hladký prelet do roku 2015.

Peter Slivovský (reprezentant SR v parašutizme, strieborný športovec mesta za rok 2013)

RECEPTY DO STAREJ MACERI

DZIVA ŠVIŇA BABKY ANĎALKY

Babka Anďalka hvarela, že na Nový rok še nema varic nič z hydzy, ani z ryby, žeby ščesce neodlecelo, ani neuplavalo. A stari poľovníci zaš hvarja, že dziva šviňa by še mala strelac dake-dy od juna do januara. A tak, keď še lame rok šternasty s petnastym, ponukam recept na gulaš z dzivej šviňi a že ho budzete robic už na silvestra (bo na druhý dzeň rano malokto vladze) ta budze taky strihnuty z alkoholom - z rumom aj červenym vinom a že budzeme aj v ďalšim roku echt patriot spišaci, ta z gruľovymi knedľami.

Co nam budze treba?

Kilo z dzivjaka, dva varechy šmalcu, das tri velke cebuľe, štvrec kila slaniny, pol litra červeneho vinčiska, poldecak rumu, kuščičko muky, jeden bujon, soľ, caly peper a kmin, kilo aj pol gruľe, jednu žemľu, ložečku masla, štvrec litra mľeka, soľa aspoň jednu staru babku

Jak na to pujdzece?

V harencu roztopice šmalec a na nim na drobno nakrajanu cebuľu. Dobre prerostnutu slaninu narežece na rezanky, meso z dzivej šviňi na kocečky, osolice a poradne opečcece na horucym šmalcu. Mesko še zacahne, zosvetleje, pušči ščavičku a to je čas prisypac do šerpenky rozomlety kmin a caly peper, zaľac z červenym vinčiskom a rumom, zakrye šerpenku z pokryfku a nehac pomaly dušic. Kym sce ešči trezve, ta nastava čas porozmysľac, či dopijece druhý polliter vina, abo zvyšek rumu z pollitrofy. Kedz sce še rozhodli pre vino, možece varic daľej, keď pre rum, zavolajce babku, stare ľudze už telo pic nevladzu. A jak poznam slovachoch, daľej už vari babka. Das po hodzine a pol až dvoch (to zaleži od toho, či šviňa už nebula penzistka a jaky kus mesa vam poľovníci ohabili), keď še ščavička začina vyparovac, podleje ju babka Anďalka z bujonom a primerane zahusci zo zapražku z muky. Zakryje a da na kraj šporheltu, žeby zostalo ceple.

Prišol čas zrobie knedľu a to už ne taka sranda, zato som nehal dalej varic babku. Gruľe ošupe a rozdzeli na dva polovice. Jednu uvari, druhu nastrohu na tarelku. A tu treba byc trežvi, bo gruľe co še varili, še muša (cez džurky na drišľagu) pretlačic a tote, co še struhali, še muša (cez palce na ruke) vytlačic. Pretlačene gruľe zaľeje z mľekom a vari, kym nezačne vrec. Kedz zovrelo, zmješa gruľe pretlačene a vytlačene, osoli a na deske zrobi z toho cesta das trojcentimetrovy valec. Lapi nožik, nareže na hrube platky a do teho vmješa na kocečky nakrajanu a na masle opečenu žemľu. Potym babka pušči na ruky vodu, nostalgicky kuka do plafonu a z cesta robi gul'e. Vy jej zakľa pomožece, žeby nehundrala, do širokeho harencu dace varic osolenu vodu a keď še babka vraci zo spomienok na žem a oči jej zaš spadnu z plafona na diľe, ta varice spolu pomaly ale dluho gruľove knedliky.

A ja ľem verim, že som vas ani dneška neotrivil (ani z jedlom, ani z receptom), že babka vytrimala dumac do dvanastej, že sce ženu neposlali zo švabľikami zapalic ohňostroj, že na Nový rok nemali oslavenci žaludok jak popradske lecisko v hmle (neprijma) a že im aj gulaš z dzivej šviňi perľšeho januara tišic dzevecto petnasc chucil jak ostatne jedla v starym roku.

Bo jak hvari klasik:
KEDZ ŠE NA SILVESTRA ROK JEDEN Z DRUHYM MIŇE
TA VYLEČI SPITE KŇURY GULAŠ Z DZIVEJ ŠVIŇE

Michal Buza starší

PREDSTAVUJEME „MLADÉ ŠPORTOVÉ TALENTY SPIŠA“

RASTIE NÁM POD BLAUMONTOM NOVÁ CIBULKOVÁ?

Spišskonovoveskému tenisu sa v ostatnom čase darí. Systematická práca trénerov pomaly prináša svoje ovocie. Po tom, čo Spišiáci vypustili „do sveta“ tenisovú kométu s menom Lukáš Klein, vyrastá na kurtoch pod malebným Blaumontom ďalšia hviezdička, tentoraz ženského rodu - Ivana Grešová.

Začínala v garáži, tréner v nej vidí veľký tenisový potenciál

Ivanka má 11 rokov a raketu držala prvýkrát v ruke keď mala šesť. „Okrem Ivanky máme aj staršieho syna, ktorý sa tiež venoval tenisu, a tak sa mladá zviezla popri ňom. Ani sme nevedeli, že ju to tak chytilo, no každodenný buchot v garáži, kde ako 6 – ročná po večeroch bez nášho vedomia mlátila do tenisovej loptičky, nás presvedčil o tom, že to asi myslí vážne. Tak sme ju priviedli na čingovské kurty k Ferovi Pacoňovi a bolo rozhodnuté,“ spomína na prvé tenisové krôčiky svojej dcéry pyšný otec Jozef Greš. Mladú tenistku nový koníček okamžite chytil. Dnes už cibruje tenisové údery na spišskonovoveských kurtoch, kde ju tajov tenisových úderov zaúča Dušan Hrebík. Mladá Spiššička sa pomaly dostávala do kolotoča

detských turnajov, kde žne jeden úspech za druhým. „Určite patrí medzi top 5 vo svojej kategórii na Slovensku. Ivana má tenisový talent od Boha. Vždy však tvrdím, že talent je len 30% úspechu, všetko ostatné je tvrdá tenisová drina, ktorú je však ochotná podstupovať. Na svoj vek to má celkom dobre „upratané“ v hlave, jej prístup je ozaj vzorový. Trénujeme štyrikrát do týždňa, nechceme to veľmi preháňať, v jej veku by jej pretrénovanosť mohla ublížiť. Medzi jej silné stránky patrí forhend a podanie, popracovať musíme ešte na bekhende, no Ivankina chuť zlepšovať sa dáva nádej, že nám tu vyrastá veľmi kvalitná hráčka. Uvidíme ako to bude s prechodom do kategórie mladších žiačok. Až „ozajstné“ turnaje nám ukážu, ako na tom je, no myslím si, že to zvládne,“ dodáva Ivankin kouč.

Idolom Dominika Cibulková, rodičia sú si vedomí ťažkej a dlhej cesty na tenisový Olymp

Spišskonovoveský tenisový talent pochádzajúci zo Spišského Štvrtku obdivuje Dominiku Cibulkovú a nedávne osobné stretnutie zanechalo v Ivanke hlbokú pozitívnu stopu. „Boli sme na turnaji v Bratislave a bola tam aj Dominika. Spolu sme sa vyfotili, dala mi zopár rád, som šťastná, že som sa s ňou stretla, chcela by som raz byť ako ona,“ sníva mladá Grešová. No dostať sa na úroveň tenisovej špičky Slovenska veru jednoduchá vec nie je. Uvedomuje si to aj Jozef Greš. „Už keď sme sa do toho dali, tak sa to budeme snažiť potiahnuť, čo najďalej. Pracujem od rána do večera, aby sme mohli plniť našej dcéry jej veľký sen, tenis je finančne náročný šport, ale oplatí sa to.

Vidieť ako dostáva na víťazných turnajoch poháre, to stojí za to. Veľmi dobre si uvedomujeme, že Ivanku zložité obdobia ešte len čakajú, no som presvedčený, že to zvládne. Samozrejme, dbáme aj na to, aby nezanedbávala vzdelanie, na budúci rok chceme prejsť na osemročné gymnázium v Spišskej Novej Vsi, aby to mala jednoduchšie s dochádzaním. Problém so školou nemá, zatiaľ nám robí radosť. Verím, že z nej vyrastie dobrá tenistka a rozhladený človek,“ konštatuje otec mladej tenisovej nádeje. Spišský Patriot Ivanke i celému jej tímu drží palce a na ich dlhej ceste im praje veľa vydarených servisov, lobov, víťazných úderov. Jej prípadnú púť na tenisové alebo budeme pozorne sledovať a našich čitateľov budeme o jej dráhe určite informovať. Tak šťastnú tenisovú cestu Ivanka.

-ob-

ČREPINKY ZO SPIŠSKONOVESKÝCH ARÉN

Iste ste si všimli, že Spišský Patriot otvára nové rubriky. Ani v športe nechceme ostať pozadu, a tak máme pre vás aj my nejaké novinky. Tou prvou je predstavovanie mladých talentov Spiša a tou druhou bude kratučký sumár zaujímavých udalostí, faktov, postrehov, neobyčajných príbehov, či okamihov, ktoré „vypadnú“ počas mesiaca zo spišskonovoveských športovísk.

Začíname pri ženskom hokeji. Ten mal pred sezónou veľké obavy, či budú pristrihnutým Osám dobre fungovať ich žihadlá, no doterajší priebeh ukázal, že Osy sú pripravené dobre. Po desiatom kole patrí Spiššičkam druhá pozícia, bodík za Popradom. No to, čo nás zaujalo je pohľad do individuálnych štatistík. Na čele produktivity celej súťaže tróni pravé krídlo HC Osy Spišská Nová Ves Petra Jurčová. Sestra útočníka Detroitu Red Wings Tomáša Jurča, nazbierala v ôsmich zápasoch neuveriteľných 28 bodov za 16 gólov a 12 asistencií. Na krk jej dýcha najlepšia snajperka súťaže Lenka Sroková. Útočníčka Ōs zaznamenala v siedmich dueloch fantastických 18 gólov a pridala osem gólových nahrávok. A Spiššičku máme aj na čele

bodovania obrankyň. Alexandra Turcsányiová s ôsmimi bodmi (1+ 7) kraľuje tejto disciplíne. Len tak ďalej Osy! Určite najkrajšie Vianoce budú mať spišskonovoveské volejbalistky. Tie vstúpili do sezóny parádne, skvelými výkonmi sa po 12. kole prepracovali až na úplný vrchol extraligovej tabuľky. Povestnou čerešníčkou na torte bol triumf v 12.kole v ktorom na domácej palubovka privítali dovtedajšieho lídra Sláviu EU Bratislava. Vo fantastickej atmosfére, po oduševnenom výkone Spiššičky dominovali 3 – 0 a preskočili svojho najväčšieho rivala. „Bol to psychologicky veľmi náročný zápas. Vydržali sme sa koncentrovať počas celých troch setov. V šatni sme zdôrazňovali bojovať za hocikákeho stavu, čo sa nám potvrdilo v 3. sete. Základ víťazstva sem položili pri podaní Veroniky Jakábovej a pri individuálnych blokoch Ivany Povrazníkovej. Každá hráčka šla do zápasu s maximom, a to rozhodlo. Čaká nás naďalej tvrdá práca. Ďakujeme divákovi a fanom za fantastickú podporu v hľadisku,“ povedal po víťaznom megašlágrí tréner domácich Ondrej Spiššák. -ob-

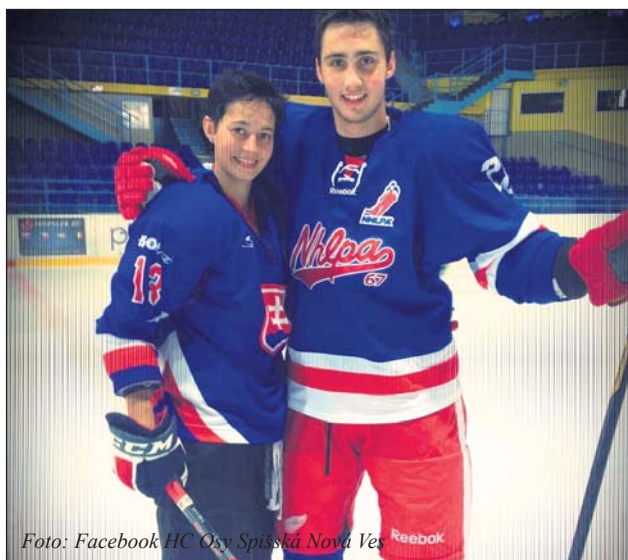

Foto: Facebook HC Osy Spišská Nová Ves

Foto: Facebook HC Osy Spišská Nová Ves

SVET LÁSKU MÁ, alebo ako sme so Santom ochutnali zopár štedrých večerí

Vianoce už nekompromisne klopú na dvere a ich jedinečná atmosféra sa na nás valí zo všetkých strán. No určite to nie sú coca – colové kamióny, či kofolové dievčatko, čo vydrží nepapať celý deň a vidí v hustých vločkách snehu diviaka, zatiaľ čo jej otec kradne vianočný stromček, čo robí z Vianoc ten najkrajší sviatok roka.

„Svet lásku má...“ spieva geniálne hudobné trio jednu z najznámejších vianočných piesní, ktorá dokonale vystihuje podstatu tohto sviatku. Láska v tých najrozmanitejších podobách sa nám na konci roka akosi hlbšie vrýva do našich srdiec. A inak tomu nie je ani v prípade spišskonovoveských športovcov. Cez Vianoce osirie ľad na zimáku, pokoj majú aj basketbalové, volejbalové, či futbalové lopty

ako všetko zjeme, aby nám neodišlo šťastie. Na prípitok máme vaječný likér, pokračujeme kapustnicou, určite viem, že mamka varí tu najlepšiu na svete. Nasleduje klasika - zemiakový šalát a rybie filé. A práve filé bol môj najväčší problém. Keď som bola malá, nikdy som ho nechcela jesť, ale vždy som ho tak, či tak do seba nejako dostala. Po večeri rozbaľujeme darčeky a postupne navštívime celú rodinu,“

Medzitým ešte odbehnem k priateľke, kde samozrejme zavinšujem, obdarujem, odovzdám zásielku jedla z domu, prevezmem zásielku jedla domov (taká výmena misiek) a vraciam sa k svojej rodine. K stromčeku ideme spoločne, až keď ježiško zazvoní na zvonček. Spievame pred ním najprv koledy, potom si navzájom zavinšujeme a postupne rozbaľujeme dary. Keď sme všetci „vypíšťaní“ dosýta, tak si

(pije snehuliak). Ráno (no, až tak ráno nie je) potom odchádzam domov k rodine a máme spoločný obed (aj tu čosi vypijeme...), lebo ako na nový rok, tak po celý rok,“ dodáva Paľo a dolieva Santovi ďalší pohár punču. A ja ho musím veľmi, veľmi presvedčať, aby sme vstali a pobrali sa ďalej. A snáď by sa mi to ani nepodarilo, keby som mu nepošepkal ďalší cieľ našej cesty. Cez husté biele fúzy sa dá ten úškrn

Miška, ktorá nám prezrádza aj plány na Silvestra. „Horská chata s krbom, kopec snehu, skvelá lyžovačka, dobrí priatelia, nič viac mi na víťanie Nového roku netreba,“ dodáva šarmantná funkcionárka. A keďže čas už pokročil, nechávame Mišku snívať o zasneženom svahu a poberáme sa navštíviť zástupcu nášho najpopulárnejšieho športového klubu. Majo Janíkov, bývalý skvelý basket-

a tí, ktorí ich tak dokonale ovládajú, sa tiež nechajú opantať čarom padajúceho snehu a mrázikom popísaných okien. Možno si spomínate, že sme sa v minulom roku zamerali na legionárske Vianoce a priblížili vám vianočnú atmosféru v ich rodinách. No keďže sme Spišský Patriot, v tomto roku vás pozveme do vianočných obývačiek športovcov – Spišiakov. A sprievodcu nám bude robiť ozaj exkluzívny hosť z ďalekého severu – Santa Claus, alebo pre tých skôr narodených, Dedo Mráz.

Ako prvú zastávku sme si vybrali hokejový štadión. Ani na chvíľu ma to neprekvapilo, predsa len náš spoločník má bližšie k zimným športom a aj utáhané soby museli ostať ustajnené niekde v chlade. Keďže však po hokejistoch nebolo ani chýru, ani slychu, rozhodli sme sa nakuknúť do ich štedrovečerných kuchýň. Prvá voľba bola jasná. Santovi ihneď padla do oka pôvabná, no hlavne šikovná útočníčka HC OSY Spišská Nová Ves a mnohonásobná reprezentantka SR Lenka Sroková. Tá nás usadila za bohato prestretý stôl a spustila. „Vianočné sviatky a špeciálne štedrý deň už nejaký ten ročík trávim s rodičmi a priateľom. Celý deň len tak leňošim a aby sa nepovedalo, tak aj pomôžem s prípravou na jeho vrchol. Zvykneme večerať s rodinou o šiestej, na stole nesmie chýbať cesnak, aby sme boli celý rok zdraví a peniažky, aby sme boli bohatí. S mamkou pripravíme stôl tak, aby sme mali všetko po ruke a nemuseli sme od neho vstať, skôr

Šťastné a veselé

opisuje najkrajší deň roka naša „prvá zastávka“. Santa sa však len tak ľahko oklamať nedá, a tak Lenka musí ísť von s celou pravdou. „Takto to bolo až do vlaňajších Vianoc, tento rok to bude iné. S priateľom sme sa totiž osamostatnili. Predpokladám, že ja budem na večeru so svojou rodinou a priateľ s tou svojou v Smežanoch. Iné to bude v tom, že už aj ja budem musieť variť. Určite mi to zaberie celý deň, nejaké to mäsko, klobásky a iné fajnotky, aby sme si po polnoci mohli pomaškrtiť,“ dodáva Lenka. Nechávame ju teda vrtieť sa v kuchyni a vyrážame k ďalšiemu „vianočnému objektu“. Dedo Mráz tento krát ukázal na obrancu HK Spišská Nová Ves Paľu Gurčíka. Aj v ich rodine sa stretávame so zaujímavými vianočnými rituálmi. „Štedrý deň trávim s rodinou. Od mala držíme prakticky celý deň pôst, aj keď trochu upravený - na obed jeme pečené zemiaky s maslom a kyslou kapustou. Už od rána prebiehajú záverečné dolaďovačky, mamka postupne chystá večeru, chlapi sa jej snažia pomôcť zväčša tým, že veľmi nechávam balenie darčiekov, ktoré mám pre blízkych. Potom pomôžem pobaliť otcovi prezenty pre mamku, takže pod stromčekom mám väčšinou najväčší prehľad, kto čo dostane.

sadáme za krásne ozdobený stôl, kde je už všetko pripravené. Musí to byť na dosah ruky, aby nemusel nikto vstávať od stola (aby rodina celý rok držala pokope). Ako najmladší potom krájam jablčko, jeme oplátky s medom, oriešok a cesnak. Orechy hádzem do každého rohu miestnosti, aby bolo po celý rok hojnosti a aj pod obrus dávame peniaze, nech nás obide chudoba. Menu je také klasické - kapustnica s chlebom, kapor so šalátom a na záver bobalky, či koláče. Po večeri všetci spoločne ideme navštíviť babku, kde sa stretne celá rodina z okolia. Tam sa ešte dorozbavia nejaké dary, niečo sa zje a vypije a už si len užívame tu úžasnú atmosféru“, dopodrobna nám vyrozprával štedrovečernú púť nekompromisný zadák HK. A keďže medzitým Santa dopil druhý pohár vianočného punču a od Gurčíkovcov sa mu zjavne nechcelo odísť, podpíchlí sme do Paľu otázkou, ako bude tráviť tohoročného Silvestra. „Ideálny Silvester musí byť s priateľkou, to je základ. Väčšinou silvestrujeme na chate s našimi priateľmi, kde už máme takú tradíciu, že kým ženy varia (pijú), chlapi (ak je sneh) stavajú snehuliaka (pijú), pri ktorom o polnoci spoločne otvárame šampanské (pijeme), púšťame lampióny (pijeme), ohňostroj (pijeme), voláme rodinám

len cítiť, no viem, že tam je – ideme totiž k basketbalistkám.

V spišskonovoveskej hale je však pusto a keď si Dedo Mráz prezrie súpisiku Rüconu, postupne z neho vypícha nadšenie. Drvivá väčšina basketbalistiek sa totiž pobrala k svojim rodinám, ktoré veru nemajú trvalé bydlisko v našej metropole, no v rukáve mám predsa len tromf, ktorým Santovi vraciam úsmev na jeho polozamrznutú tvár. Rücon má totiž športovú riaditeľku Spišiačku ako repa – Michaelu Demečkovú. Miška klasicky nesklame, víta nás s otvorenou náručou a bez problémov nám odkrýva „svoje“ Vianoce. „My trávim štedrý večer spolu na chalupe v malebnej obci Poráč. Už niekoľko rokov máme živého kapra, ktorého všetci pripravujeme spoločne s inými klasickými vianočnými dobrotami. Celý deň dodržiavame pôst, i keď trasenina (kyslá kapusta so zemiakmi) nesmie chýbať. Môj ocko navarí skutočne tú najlepšiu kapustnicu, na stole nesmú chýbať oplátky s medom, cesnak, hrach, šošovica, či fazuľa. Drobné mince pre hojnosť, či šupiny z kapra pre šťastie strieda zvonec, ktorý ohlási „útok“ na darčeky. Každý rok nám spríjemnia večer miestni koledníci, je to naozaj prenádherná atmosféra, ktorú treba zažiť,“ rozplýva sa

balista, je dnes členom Výkonného výboru BK 04 AC LB Spišská Nová Ves, kde má „pod palcom“ A-tím. Aj on považuje Vianoce za najkrajší sviatok roka. „Štedrý večer budem tráviť doma. Určite si opäť rád pozriem klasické rozprávky, Popolušku, Pyšnú princeznú, bez ktorých by to nebolo ono. Od rána sa budem tešiť na večeru, tá je u nás klasická - kapustnica, šalát, ryba a vianočné oblátky s cesnakom a medom. Potom sa „vrhneme“ na darčeky a vychutnávame si atmosféru. Na Silvestra budeme po dlhšom čase opäť so synom a spolu s jeho priateľkou privítame Nový rok na našej chalupke v Hnilci,“ ozrejmil nám svoje sviatočné plány Majo. Môj severský spoločník je poriadne rozbehnutý a nabáda ma na návštevu ďalších športovcov. Vonku sa už však stmieva a aj mňa doma čaká rodina a na stole nenapodobiteľná štedrovečerná „žranica“. A tak Santa odchádza sám. Sľubuje, že navštívi všetkých ľudí s dobrým, nielen športovým srdcom, a pod stromček im prinesie okrem celej noše gólov, bodov a sekúnd, hlavne veľa zdravia a lásky. „Práskne“ do svojich sobov a s typickým ho-ho-ho-ho-hóóó zamieri ďaleko na sever. A mňa na chvíľu premkne pocit, že sa mi to všetko iba zdalo. Ale pohľad na vyššie napísané ma uvedie späť do obrazu. Zažili sme štyri skvelé štedré večere. A určite ich bude po celej našej milovanej Spišskej tisíce. Tak nech je každá z nich jedinečná! Vianoce v nás si to zaslúžia.

Oliver Buza